

ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์

Factors Affecting Teacher Competencies in Schools Huai Mek District Under the Kalasin
Primary Educational Service Area Office 2 Kalasin Province

ลธิพร หาญลำพิง¹, ยุภาพร ยูภาศ² และ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร³

Sittiporn Harnlumpang¹, Yupaporn Yupass² and Saovalak Kosonkittiumporn³

¹นักศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹Master Student of Public Administration Program Faculty of Political Science and Public Administration Rajabhat
Mahasarakham University, Thailand

^{2,3}Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakham University, Thailand

E-mail: wichyanxymala@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-7338-6437>

E-mail: yupaporn_yu1@yahoo.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3532-0808>

E-mail: saovalakkk@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0589-2525>

Received 29/05/2023

Revised 01/06/2023

Accepted 5/06/2023

บทคัดย่อ

สมรรถนะของครูผู้สอนมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในทุก
ระดับชั้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสร้างผลการเรียนที่ดีขึ้น การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1)
เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของครูผู้สอน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอน 3) เพื่อศึกษา
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอน ประชากร คือ ครูในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนทั้งหมด 271 คน กลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน 165 คน ใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ และการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการ
การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับสมรรถนะของครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก
(2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอน ได้แก่ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ทักษะการประกอบวิชาชีพครู และ
การสนับสนุนจากสังคม ร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 33.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3)
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอน ได้แก่ ควรพัฒนาความรู้และทักษะ ครูผู้สอนควร
มีการพัฒนาความรู้และทักษะในเนื้อหาที่สอน ต้องค้นคว้าและปรับปรุงเนื้อหาการสอนให้เป็นไปตามแนวคิด
และแนวทางการศึกษาที่ทันสมัย ควรพัฒนาทักษะการสอน ครูผู้สอนควรมีการพัฒนาทักษะในการสอนเชิง
ปฏิบัติ ซึ่งรวมถึงการวางแผนการสอน การใช้เครื่องมือและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม การสร้างบรรยากาศ

[309]

Citation:

ลธิพร หาญลำพิง, ยุภาพร ยูภาศ และ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 309-322

Harnlumpang, S., Yupass, Y., & Kosonkittiumporn, S., (2023). Factors Affecting Teacher Competencies in Schools Huai Mek District Under the Kalasin
Primary Educational Service Area Office 2 Kalasin Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 309-322; DOI:
<https://doi.org/10.14456/iarij.2023.192>

เรียนรู้ที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ที่มีความสุข ควรพัฒนาทักษะการประเมินผล ครูผู้สอนควรมีทักษะในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นรายบุคคล ควรพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรมีทักษะในการสร้างและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาสมรรถนะทั้งในมิติทางความรู้ ทักษะ จิตใจ และจริยธรรม ควรพัฒนาทักษะสื่อสาร ครูผู้สอนควรมีทักษะการสื่อสารที่ดีในการติดต่อสื่อสารกับนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ร่วมงานทางการศึกษาอื่นๆ ควรพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ครูผู้สอนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการปรับตัวและเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ; สมรรถนะ; ครูผู้สอน

Abstract

Teacher competency is very important in developing and promoting student learning at all levels. To achieve effective learning and create better academic results. The objectives of this research were 1) to study teacher competency. 2) To study factors affecting the competency of teachers. And 3) to study the recommendations on factors affecting the competency of teachers. The population is teachers in educational institutions in Huai Mek District Under the Office of Kalasin Primary Educational Service Area Office 2, Kalasin Province, total number of 271 people. The sample group was 165 people using Taro Yamane's formula and simple random sampling. The research tools were questionnaires. Statistics used in data analysis were percentage, mean, frequency, and standard deviation. and multiple regression analysis. The research findings were as follows: (1) the teacher competency as the overall level was at a high level. (2) Factors affecting the competency of teachers were; the nature of work performed, teacher's attitude, and social support together predicted 33.60% with a statistical significance at the .05 level. And (3) a suggestion on factors affecting the competency of teachers where; knowledge and skills should be developed Teachers should develop their knowledge and skills in the content they teach. Must research and improve teaching content with modern educational concepts and guidelines. should develop teaching skills Teachers should develop practical teaching skills. This includes lesson planning. Use of appropriate teaching tools and techniques to create a learning atmosphere that encourages creativity and happy learning Assessment skills should be developed. Teachers should be skilled in systematically and individually evaluating student learning. Learning management skills should be developed. Teachers should have the skills to create and manage learning activities that are consistent with the concept of competency development in terms of knowledge, skills,

[310]

Citation:

ลธิพร หาญลำพิง, ยุภาพร ยุภาศ และ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 309-322

Harnlumpang, S., Yupass, Y., & Kosonkittiumporn, S., (2023). Factors Affecting Teacher Competencies in Schools Huai Mek District Under the Kalasin

Primary Educational Service Area Office 2 Kalasin Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 309-322; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarij.2023.192>

minds, and ethics. Teachers should have good communication skills in communicating with students, parents, and other educational colleagues. Lifelong learning skills should be developed. Teachers should encourage and support students to develop the learning skills necessary for adaptation and lifelong learning preparation.

Keywords: Factors Affecting; Competency; Teachers

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วของสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการสื่อสารที่ทันสมัยบนโลกไร้พรมแดน จากสภาพการณ์ดังกล่าวครูจึงมีบทบาทที่สำคัญต่อระบบการศึกษาทั้งในระดับปฏิบัติการและระดับบริหาร กล่าวคือครูสามารถพัฒนาการศึกษาโดยการนำองค์ความรู้ที่ทันสมัยมาใช้ในการกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของนักเรียนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงตามสภาพบริบทสังคมที่เป็นอยู่ รวมถึงการปลูกฝังทั้งวิชาความรู้และความประพฤติส่งเสริมและสรรค์สร้างการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (พิณสุตา สิริรังษศรี, 2557; วิจารณ์ พานิช, 2553) ดังนั้น ครูจึงเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาการศึกษา เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์เป็นรากฐานที่สำคัญของการผลิตและพัฒนาองค์ความรู้ ดังนั้นหากครูผู้สอนมีสมรรถนะในระดับสูงก็จะส่งผลต่อการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย

การบริหารงานในองค์กรให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและนโยบายขององค์กรนั้น ต้องบริหารงานเชิงรุกรวดเร็ว มุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เป็นรูปธรรม สามารถวัดได้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรจึงต้องมีความรู้ ความสามารถ มีทัศนคติ มีสมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ ต้องสร้างกระบวนการในการปฏิบัติงานตามยุคสมัย มีความรอบรู้ตามสายงานสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติตลอดจนรอบรู้เกี่ยวกับสายงานอื่นที่มีความสัมพันธ์ต่อกันด้วย อีกทั้งต้องปฏิบัติงานอย่างมีอาชีพจึงจะนำพาหรือผลักดันเป้าหมายขององค์กรให้บรรลุความสำเร็จได้ (ธิดารัตน์ โสภา, 2556)

สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพครูให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นความต้องการขององค์กรการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดให้ครูต้องมีสมรรถนะครูในการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก ดังนี้ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู และ สมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้ 1) การบริหารจัดการจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำ 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) การพัฒนาวิชาชีพครูจึงควรมุ่งเน้นไปที่

[311]

Citation:

สิทธิพร หาญลำพิง, ยุภาพร ยุภาส และ เสาวลักษณ์ โกศลจิตติอมพร. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 309-322

Harnlumpang, S., Yupass, Y., & Kosonkittiporn, S., (2023). Factors Affecting Teacher Competencies in Schools Huai Mek District Under the Kalasin

Primary Educational Service Area Office 2 Kalasin Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 309-322; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarij.2023.192>

การพัฒนาสมรรถนะผู้สอนให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ออกไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงเรียนรู้ทักษะไปพร้อม ๆ กับทฤษฎีค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ (จริยา สุจารีกุล, 2550) การเรียนการสอนต้องบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ บ่มเพาะเรื่องสิทธิเสรีภาพ และความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ที่ต้องอาศัยการคิดแก้ปัญหาาร่วมกันกับทุกภาคส่วน คิดอย่างมีวิจารณญาณต่อผลกระทบที่ตามมาหลังจากนำนวัตกรรมไปใช้ และสิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้และต่อยอดสู่การพัฒนานวัตกรรมก็คือทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 4 เขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1, เขต 2, เขต 3 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ได้นำสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการประเมินข้าราชการบุคลากรทางการศึกษา คือ สมรรถนะหลัก (Core Competency) ที่ข้าราชการทุกคนต้องมีส่วนร่วม และสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) เป็นสมรรถนะเฉพาะแต่ละสายงานที่เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ การศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประกอบกับองค์กรมมีการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จากข้อมูลเชิงลึกครูยังขาดความรู้ และทักษะทางวิชาการที่เพียงพอในการสอนและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนในหลายๆ ด้าน อาจจะเป็นเรื่องของเนื้อหาวิชาที่สอนหรือวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมกับการสอนแต่ละวิชา ขาดทักษะการสอนและการวางแผนการสอนที่เหมาะสมและทันสมัย ซึ่งอาจทำให้การสอนไม่เป็นระบบ ไม่มีความชัดเจน หรือไม่สามารถตอบสนองความต้องการและระดับความรู้ของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ขาดทักษะการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นรายบุคคล อาจไม่สามารถใช้เครื่องมือและเทคนิคการประเมินที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2, 2566) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ จากความเป็นมาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ และนำข้อเสนอดังกล่าวไปเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนได้พัฒนาตนเองตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์

[312]

Citation:

สิทธิพร หาญลำพิง, ยุภาพร ยุภาส และ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 309-322

Harnlumpang, S., Yupass, Y., & Kosonkittiporn, S., (2023). Factors Affecting Teacher Competencies in Schools Huai Mek District Under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 2 Kalasin Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 309-322; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarij.2023.192>

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์

การทบทวนวรรณกรรม

Mitrani, Dalziel, and Fitt (1992: 11) กล่าวถึงสมรรถนะว่าเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีความเชื่อมโยงกับประสิทธิภาพหรือผลการปฏิบัติงานในการทำงาน ซึ่งสื่อการให้ความหมายของ

Spencer and Spencer (1993: 9) ที่ให้ความหมายของสมรรถนะว่าเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลต่อความมีประสิทธิภาพของเกณฑ์ที่ใช้และหรือการปฏิบัติงานที่ได้ผลการทำงานที่ดีขึ้นกว่าเดิม

Dale and Hes (1995: 80) กล่าวถึงสมรรถนะเป็นการค้นหาสิ่งที่ทำให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Excellence) หรือการปฏิบัติงานที่เหนือกว่า (Superior Performance) นอกจากนี้ยังได้ให้ความหมายของสมรรถนะในด้านอาชีพ (Occupational Competency) ว่าหมายถึง ความสามารถ (Ability) ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสายอาชีพเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ถูกคาดหวังไว้ คำว่ามาตรฐานในที่นี้หมายถึงองค์ประกอบของความสามารถรวมกับเกณฑ์การปฏิบัติงานและคำอธิบายขอบเขตงานจากที่นำเสนอมาข้างต้น ทำให้สามารถสรุปได้ว่าสมรรถนะหรือขีดความสามารถหมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของบุคคล ซึ่งบุคคลนั้นจะแสดงออกเป็นวิธีคิดและพฤติกรรมในการทำงานที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรได้กำหนดเอาไว้

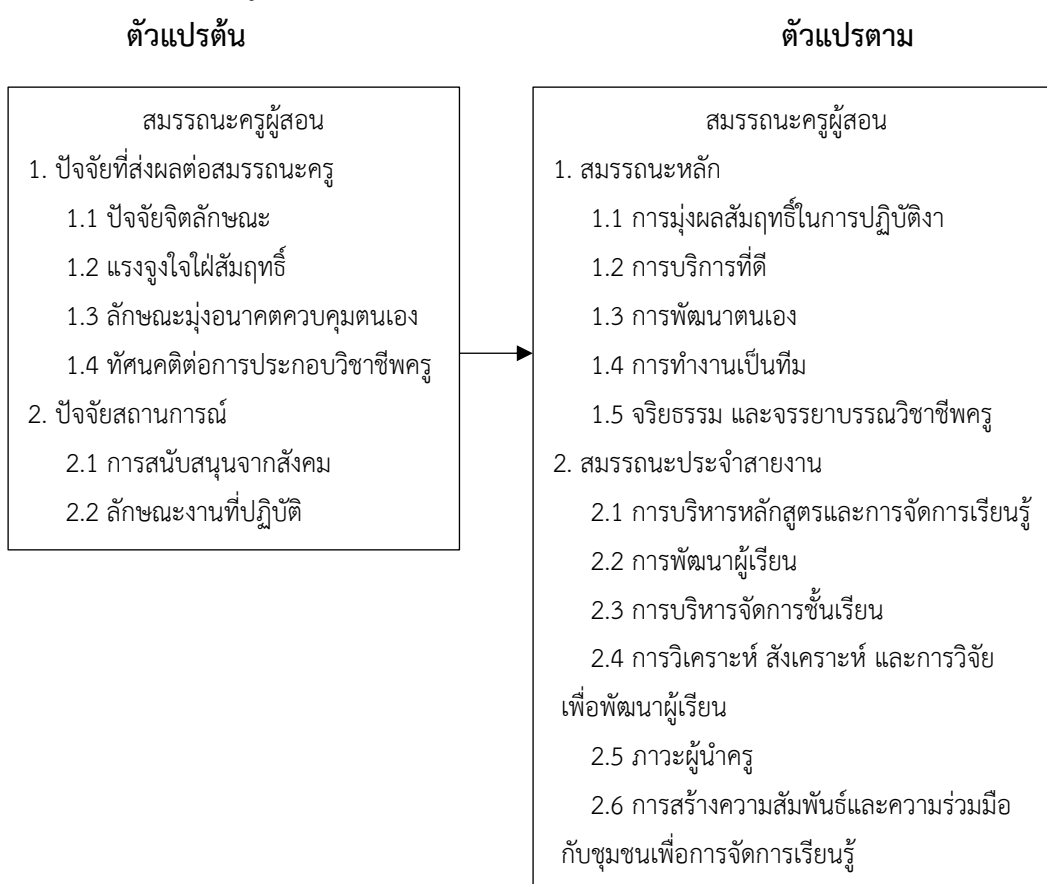
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดกรอบการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการกำหนดความต้องการการพัฒนาสมรรถนะของครู และการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างแบบทดสอบเพื่อประเมินสมรรถนะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบนอกจากนี้จากแนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสังเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้ 1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ 1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 1.2 การบริการที่ดี 1.3 การพัฒนาตนเอง 1.4 การทำงานเป็นทีม 1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ 2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2.2 การพัฒนา

ผู้เรียน 2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน 2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 2.5 ภาวะผู้นำครู 2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

จากที่นำเสนอมาข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้และสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ครูผู้สอนยังจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอีกด้วย อันจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์การได้กำหนดไว้ ซึ่งจะพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ ผู้วิจัย ได้กำหนดกรอบแนวคิด ไว้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

[314]

Citation:

สิทธิพร หาญลำพิง, ยุภาศ ยูภาศ และ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 309-322

Harnlumpang, S., Yupass, Y., & Kosonkittimporn, S., (2023). Factors Affecting Teacher Competencies in Schools Huai Mek District Under the Kalasin

Primary Educational Service Area Office 2 Kalasin Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 309-322; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarij.2023.192>

1.1 ครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 271 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 165 คน ตามสูตรทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้มาจากการสุ่มตามสัดส่วนและการสุ่มอย่างง่าย

2. **เครื่องมือในการวิจัย** ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการวิจัย ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) พบว่ามีค่า IOC = 1.00 และ 3) การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 ชุด ซึ่งผลการประเมินมีอำนาจจำแนกระหว่าง .245 - .787 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach (1951: 274; อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2558) ซึ่งผลการประเมินค่าความเชื่อมั่นมีค่าความเชื่อมั่น 0.902

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางการวิจัย

5. **สถิติที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ระดับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้การแจกแจงความถี่จากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอโดยการพรรณนาความ

ผลการวิจัย

1. วิเคราะห์ระดับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายด้าน

สมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2	ระดับ สมรรถนะ		แปล ผล	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	3.96	0.77	มาก	4
2. การบริการที่ดี	3.79	0.98	มาก	6
3. การพัฒนาตนเอง	3.75	0.87	มาก	7
4. การทำงานเป็นทีม	3.92	0.82	มาก	5
5. จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.14	0.62	มาก	1
6. สมรรถนะการบริหารจัดการจัดการหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้	4.12	0.59	มาก	3
7. สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน	4.13	0.58	มาก	2
8. สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน	3.65	0.51	มาก	11
9. สมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน	3.74	0.68	มาก	9
10. สมรรถนะภาวะผู้นำ	3.74	0.75	มาก	8
11. สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้	3.72	0.67	มาก	10
โดยรวม	3.88	0.71	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า สมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.88, S.D.= .71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ($\bar{X}$ = 4.14, S.D.= .62) รองลงมาสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.13, S.D.= .58) สมรรถนะการบริหารจัดการจัดการ

[316]

Citation:

สิทธิพร หาญลำพิง, ยุภาพร ยุภาศ และ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 309-322

Harnlumpang, S., Yupass, Y., & Kosonkittiporn, S., (2023). Factors Affecting Teacher Competencies in Schools Huai Mek District Under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 2 Kalasin Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 309-322; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarij.2023.192>

หลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.12, S.D.= .59) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 3.96, S.D.= .77) การทำงานเป็นทีม ($\bar{X}$ = 3.92, S.D.= .82) การบริการที่ดี ($\bar{X}$ = 3.79, S.D.= .98) การพัฒนาตนเอง ($\bar{X}$ = 3.75, S.D.= .87) สมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}$ = 3.74, S.D.= .75) สมรรถนะภาวะผู้นำ ($\bar{X}$ = 3.74, S.D.= .68) สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 3.72, S.D.= .67) สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X}$ = 3.65, S.D.= .51) ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์

ตัวแปรอิสระ	B	S.E.	β	t	Sig.
a ค่าคงที่ (Constant)	2.810	.289	-	9.730	.00
1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1)	.024	.052	.038	.459	.65
2. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (X_2)	.068	.061	.103	1.125	.26
3. ทักษะคิดการประกอบวิชาชีพครู (X_3)	.161	.063	.228	2.566	.01*
4. การสนับสนุนจากสังคม (X_4)	.188	.082	.222	2.297	.02*
5. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ (X_5)	.242	.042	.371	5.829	.00*

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, $R = .580$, $R^2 = .336$

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ (X_5) ($\beta = .371$) ทักษะคิดการประกอบวิชาชีพครู (X_3) ($\beta = .228$) และการสนับสนุนจากสังคม (X_4) ($\beta = .222$) โดยตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ (Y) ได้ร้อยละ 33.60 สามารถสร้างสมการถดถอย ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 2.810 + 0.242 (X_5) + 0.161 (X_3) + 0.188 (X_4)$ และสมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z_{\hat{Y}} = 0.371 (X_5) + 0.228 (X_3) + 0.222 (X_4)$

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรพัฒนาความรู้และทักษะ

[317]

Citation:

สิทธิพร หาญลำพิง, ยุภาพร ยุภาส และ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 309-322

Harnlumpang, S., Yupass, Y., & Kosonkittiporn, S., (2023). Factors Affecting Teacher Competencies in Schools Huai Mek District Under the Kalasin

Primary Educational Service Area Office 2 Kalasin Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 309-322; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarij.2023.192>

ครูผู้สอนควรมีการพัฒนาความรู้และทักษะในเนื้อหาที่สอน ต้องค้นคว้าและปรับปรุงเนื้อหาการสอนให้เป็นไปตามแนวคิดและแนวทางการศึกษาที่ทันสมัย ควรพัฒนาทักษะการสอน ครูผู้สอนควรมีการพัฒนาทักษะในการสอนเชิงปฏิบัติ ซึ่งรวมถึงการวางแผนการสอน การใช้เครื่องมือและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ที่มีความสุข ควรพัฒนาทักษะการประเมินผล ครูผู้สอนควรมีทักษะในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นรายบุคคล ควรพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรมีทักษะในการสร้างและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาสมรรถนะทั้งในมิติทางความรู้ ทักษะ จิตใจ และจริยธรรม ควรพัฒนาทักษะสื่อสาร ครูผู้สอนควรมีทักษะการสื่อสารที่ดีในการติดต่อสื่อสารกับนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ร่วมงานทางการศึกษาอื่นๆ ควรพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ครูผู้สอนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการปรับตัวและเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ทักษะคิดการประกอบวิชาชีพครู และการสนับสนุนจากสังคม ร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 33.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรพัฒนาความรู้และทักษะ ครูผู้สอนควรมีการพัฒนาความรู้และทักษะในเนื้อหาที่สอน ต้องค้นคว้าและปรับปรุงเนื้อหาการสอนให้เป็นไปตามแนวคิดและแนวทางการศึกษาที่ทันสมัย ควรพัฒนาทักษะการสอน ครูผู้สอนควรมีการพัฒนาทักษะในการสอนเชิงปฏิบัติ ซึ่งรวมถึงการวางแผนการสอน การใช้เครื่องมือและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ที่มีความสุข ควรพัฒนาทักษะการประเมินผล ครูผู้สอนควรมีทักษะในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นรายบุคคล ควรพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรมีทักษะในการสร้างและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาสมรรถนะทั้งในมิติทางความรู้ ทักษะ จิตใจ และจริยธรรม ควรพัฒนาทักษะสื่อสาร ครูผู้สอนควรมีทักษะการสื่อสารที่ดีในการติดต่อสื่อสารกับนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ร่วมงานทางการศึกษาอื่นๆ ควรพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ครูผู้สอนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการปรับตัวและเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ (X_5) ($\beta = 371$) ทักษะการประกอบวิชาชีพครู (X_3) ($\beta = .228$) และการสนับสนุนจากสังคม (X_4) ($\beta = .222$) ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอห้วยเม็ก มีนโยบายการพัฒนาทักษะบุคลากรครูที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน เช่น การปรับใช้เทคโนโลยีในการสอน ทำให้ครูผู้สอนที่มีความเข้าใจและความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีในการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน ช่วยสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียน ตลอดจนการส่งเสริมการอบรมความรู้และทักษะการสอน ให้ครูผู้สอนมีโอกาสพัฒนาความรู้และทักษะในการสอนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การศึกษาทรัพยากรการสอนใหม่ ๆ ไปจนถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์ในการสอนต่าง ๆ ตลอดจนการเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างผลผลิตที่ดีให้แก่นักเรียนเพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อการเรียนและการพัฒนาตนเองได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิดา ไสยรส และสิทธิพร สุนทร (2561) ได้วิจัยเรื่อง แรงจูงใจที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจำนวน 4 ตัว ได้แก่ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ สามารถอธิบายตัวแปร คือ ตัวแปรแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 50.40

2. ทักษะการประกอบวิชาชีพครู ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ อาจเป็นเพราะว่า ทักษะการประกอบวิชาชีพครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับการพัฒนาโดยผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นอย่างดีซึ่งมีผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนอย่างมาก ครูที่มีทัศนคติบวกต่อการเรียนรู้จะเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ และพยายามทำให้นักเรียนทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียน และเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการสอนที่เหมาะสมต่อแต่ละบุคคล เพื่อให้สอนให้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีเป้าหมายมุ่งหวังที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในชีวิต ไม่เพียงแค่นี้ในเรื่องการเรียน แต่ยังเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำเนิน

ชีวิตในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำนงค์ แจ่มจันทรวงศ์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอน ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย คือ ปัจจัยการสนับสนุนจากสังคม (X4) ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X1) ปัจจัยทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครู (X3) และปัจจัยลักษณะงานที่ปฏิบัติ (X5) ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอน ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครูวิทยาลัยเชียงราย อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในการทำนายเท่ากับ 0.781 มีประสิทธิภาพการทำนาย ร้อยละ 61.0

3. การสนับสนุนจากสังคม ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ มีส่วนร่วมและมีความตั้งใจในการพัฒนาโรงเรียนร่วมกับผู้บริหารและคณะครู เป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่น และการยอมรับจากผู้ปกครอง คณะผู้บริหารโรงเรียน หรือชุมชนที่อยู่รอบข้าง จะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่น ให้ครู ทำให้มีความมั่นใจในความสามารถของตนเองในการสอนและการนำนักเรียนสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้ ตลอดจนการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การจัดหาวัสดุและอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย เป็นต้น ช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาทักษะและความรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถสอนนักเรียนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สาวิตรี ฉายจิตต์ (2565) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94$) 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครู การสนับสนุนจากสังคม ลักษณะงานที่ปฏิบัติ โดยร่วมกันทำนายได้ ร้อยละ 83.80

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

[320]

Citation:

ลธิพร หาญลำพิง, ยุภาศ ยูภาศ และ เสาวลักษณ์ โกศลจิตต์อมพร. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 309-322

Harnlumpang, S., Yupass, Y., & Kosonkittitumporn, S., (2023). Factors Affecting Teacher Competencies in Schools Huai Mek District Under the Kalasin

Primary Educational Service Area Office 2 Kalasin Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 309-322; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarij.2023.192>

1.1 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรครูมีการเตรียมตัวและการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี หรือการพัฒนาทักษะการสื่อสารและการควบคุมชั้นเรียน ให้ครูมีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมและการพัฒนาทักษะ เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจและความเชี่ยวชาญในการสอน

1.2 ด้านลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ครูควรการตั้งเป้าหมายและวิสัยทัศน์ในการพัฒนาตนเองที่ชัดเจน ครูควรมีการวางแผนในการพัฒนาสมรรถนะและทักษะที่ต้องการ และควบคุมการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ ควรมีการประเมินและตรวจสอบตนเองเป็นประจำสังเกตและปรับปรุงวิธีการสอนตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมการศึกษา

1.3 ด้านทัศนคติการประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารควรมีนโยบายในการออกแบบหลักสูตรสร้างทัศนคติเชิงบวกในการทำงาน การพัฒนาทักษะในการจัดการชั้นเรียน การนำเสนอบทเรียนที่มีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการออกแบบและการเข้าร่วมอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพครู

1.4 ด้านการสนับสนุนจากสังคม ผู้บริหารควรสร้างพันธมิตรกับชุมชน โดยสถานศึกษาควรสร้างความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่น เช่น องค์กรภาคเอกชน องค์กรศิลปวัฒนธรรม ภาครัฐและองค์กรอื่น ๆ เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งทางทรัพยากรและความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

1.5 ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ครูควรพัฒนาการวางแผนและการจัดการเวลาที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน โดยกำหนดเป้าหมายและกำหนดลำดับความสำคัญของงาน เพื่อให้สามารถบริหารเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถปรับปรุงงานได้ตามความต้องการ และควรมีการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการสอนและการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์และสนับสนุนกระบวนการการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของครูในการบริหารจัดการชั้นเรียน เพื่อนำข้อสังเกตไปพัฒนาการวางแผนการสอน การจัดการเวลา การจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน และการติดตามและการประเมินผล เพื่อวัดความสำเร็จของการเรียนรู้ของนักเรียนและปรับปรุงวิธีการบริหารจัดการชั้นเรียนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอห้วยเม็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อใช้ข้อสังเกตเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะเสริม ครูควรมีการพัฒนาทักษะเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการชั้นเรียน อาจเป็นการพัฒนาทักษะในการสื่อสาร การแก้ไขปัญหา การจัดการความขัดแย้งในองค์กร หรือทักษะในการนำเสนอและการใช้เทคโนโลยีในการสอน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- จริยา สุจารีกุล. (2550). *Science as Inquiry: วิทยาศาสตร์คือกระบวนการสืบเสาะหาความรู้*. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์.
- จำนงค์ แจ่มจันทรวงศ์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีวเคมี วิทยาลัยเชียงราย. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ และศิลปะ*. 10(1), 1906-3431.
- ธิดารัตน์ โสภา. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอนตามการรับรู้ของครูโรงเรียนเทคโนโลยีชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- บุญชม ศรีสะอาด. (2558). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่9). กรุงเทพฯ: สุริยาสาน.
- พินสุตา สิริรังศรี. (2557). *การยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21*. เอกสารประกอบการประชุม วิชาการ “อภิวัฒน์การเรียนรู้สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย” (6-8 พฤษภาคม 2557). กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพของเยาวชน.
- รัชนิดา ไสยรส และสิทธิพร สุนทร. (2561). แรงจูงใจที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. *วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 16(1), 31-32.
- วิจารณ์ พานิช. (2553). *ครูเพื่อศิษย์*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สาวิตร์ ฉายจิตต์. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 6(1), 248-256.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. (2566). *รายงานการประเมินผลความเสี่ยง. กาฬสินธุ์. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542และที่แก้ไข. เพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika*, 16, 297-334. <https://doi.org/10.1007/BF02310555>
- Dales, M., & Hes, K. (1995). *Creating Training miracles*. Sydney: Prentice Hall.
- Mitrani, A., Dalziel, M., & Fitt, D. (1992). *Competency-based human resource management: Value-driven strategies for recruitment, development, and reward*. London: McGraw-Hill.
- Spencer, L.M., & Spencer, S.M. (1993). *Competence at Work: Models for Superior Performance*. John Wiley & Sons, New York.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd edition. New York. Harper and Row Publications.